

KELET.

POLITIKAI ES KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1881.

Kolozsvár, csütörtök, május 12

Tizenegyedik évfolyam.

KOLOZSVÁR, 1881. máj. 11.

(?) A lakodalmi dísz ünnepi zaja pár napra megszakította ugyan a végidőszaka feljáró magyar törvényhozás működését, de már holnap ismét munkába kezd képviselőházunk, első sorban, hogy tárgyalás alá vegye a perrendtartás javítására célzó törvényjavaslatot, mely a főrendek 17-es és 18-as szavazata által, minden érdemleges tanácskozás nélkül, küldetett vissza a képviselőházhoz.

Nem igen valánk hozzászokva, hogy a méltóságos főrendek veto szavakkal éljenek, pedig, a mily mértékben mutatkozott újabb időkben szükségének a korábbi rohamos reformok utólagos emendatioja több alkalommal, ugyanolyan mértékben talakodott föl agyunkban a gondolat, hogy minő célszerű lesz vala, ha a felső ház annak idején élt volna a törvényadta jogával, — s ime most, a midőn e jogot csakugyan gyakorolja, még sem tudjuk magunkat megtartóztatni a csodálkozástól, hogy éppen ez az alkalom lón a kerékkötő használatba vételére ki-választva.

Már maga a szembeszökő csekély szám, mely a kérdéses javaslatot sorsát, legalább egyelőre eldöntötte, sajátos megjegyzésekre szolgálhat alkalmul, a midőn ily nagy fontosságú kérdés egy oly nagy számú tagokból álló testületből csakis 35 főt tudott érdekelní s bár jogilag kifogást e czímen egyáltalán nem lehet emelni, mégis, önkénytelenül is legalább is különösnek találhatjuk ez aránytalanságot, mely a határozat érdeme és a testület népessége között ez esetben fönforgott.

A másik, a mi szintén különös színben tünteti föl a kérdést, az a mód, a melylyel a dolog elintéztetett, a midőn minden érdemleges tárgyalás, szakszerű bírálat és jobbnak bizonyított javaslat nélkül, egyszerűen a negatív terére helyezkedett a főrendek háza s evel saját magát hozta zavarba és helyezte abba a dilemmába, hogy vagy meggondolatlanul cselekedett, vagy maga sem tud az országnak jobb tanácsokkal szolgálni, a mire pedig éppen természeténél fogva hivatva volna. A képviselőházzal, az alkotmányos élet tizennégy éve alatt, megtörtént egyszer, a zsidó rabbi seminarium kérdésének tárgyalása alkalmával, hogy elvettette mind az eredeti szöveget, mind a beadott 6. módosítványt s így a végén is határozat nélkül maradt; ugy látszik, a főrendek is megirigyelték ez amabilis

confusiót, de a mitől legjobban magok hökkentek vissza, midőn a határozat enuntiatíván, fölmerült a kérdés, hogy mi lesz hát már most? Végre aztán, hosszas tanakodás után és utólagosan becsusztatott indokolással, szövegetetett valahogyan az elutasító határozat, — de, bár a decorum meg lón ez által mentve, a dolog maga egy nyommal sem haladt előbbre.

Mit okuljon, ugyanis, a képviselőház az ily előzmények után kelt határozatból? Hogyan győződjék meg a maga álláspontjának helytelen volta felől, mikor maga a főrendház sem tudja megmondani, hogy voltaképen mi az, a mit kíván, s mik azok az okok, a melyeknél fogva elvető határozatát hozta?

Ha a ki épen állásánál fogva lett volna reá hivatva: az ország bírja, érdemleges bírálat alá veszi vala a javaslatot, megokolja bírálatát s megtanítja vala a képviselőháznak a helyesebbre és jobbra: alig lesz vala kifogás ez eljárás ellen s következhetett volna a vita az érvek és érvek között s a mérleg serpenyő, egyik vagy másik nyomátéka szerint, nagyon természetesen nincs a képviselőháznak más mit tennie, mint megmaradnia azon az állásponton, melyet most két hete elfoglalt s megvárnia, a mig nem 18 duzzagó fő, hanem az argumentumok tulsulya győzi meg felfogása helytelen volta felől.

Előre látható, tehát, hogy a holnapi képviselőházi tárgyalás ép oly egyszerű visszautasítása lesz a főrendház meg nem okolt határozatának, mint a mily megokolatlanul maga e határozat kelt, valamint hogy abban sem igen lehet kétség, hogy a felsőház a saját érdekében sem olyan numerosokkal fog jövőre dolgozni, mint ez alkalommal tette s mindenek fölött nem fogja röstelleni a fáradságot, hogy — álláspontja föntartása esetén — meg is adja a jó tanácsot a képviselőháznak a követendő eljárásra nézve.

Mindenestre reméljük azonban, hogy akár jobbra, akár balra dől el a kérdés, az eldöntés gyorsan fog történni, mert még sok és fontos kérdés vár, az ülés-szak hátralevő rövid élete alatt, megoldásra.

A hazai ipar és iparoktatási országos bizottság, mely, mint már említettük, a közoktatási és földmívelési, ipar és kereskedelmi ministeriumok küldötteiből s időnkint meghívott külső szakemberekből áll, ülést tartott a kereskedelmi ministeriumban Matkovics államtitkár elnöklete alatt. Ezen ülésében —

— Az könnyen meglehet, felelt Bruce, nem mutatkozik mindig.
Nemde szép leány.

— Még nem jutottam teljes bizonyosságra ez iránt. Gyönyörű alakja van, annyi bizonyos, de mondja csak ki ő?

— Mr. Graham fogadott leánya ugy hiszem, miss Emilia védenze.

— Oh! szegény! — Tehát árva lány?

— Igen, ugy hiszem, felelt Ben, a kaiba harapva.

— Kár érte, mondá a fiatal ember-szegény! De miként ön mondja Ben, nagyon szép leány, különösen mikor mosolyog. Arczába valami rendkívüli vonzó van.

Benre nézve mindenestre vonzó hatással bírt, mert Ray Kitty csakhamar észrevette, hogy eltűnt a szobából, s közvetlenül ezután megpillantotta őt kívül a folyosón állni, s a nyitott ablak párkányára támaszkodva élénk beszélgetést folytatni, Gertrud, Jeremy orvos s Fanni. A társalgás mind élénkebbé vált, versenyezni látszottak az elmés ötletekben, Jeremy orvos legalább nagyon hangosan és jóízűen nevetett, s Gertrud és Fanni is résztvettek koronként a vidám habotában.

Kitty türtte ezt, a mig lehetett, de egyszer csak felkerekedett, hogy ő is a vig társasághoz csatlakozzék, s megtudja, mi felett nevetnek oly nagyon.

De Kitty előtt talányos volt az egész. Az orvos Bruce urral olyasmiről beszélt, mi ez előtt évekkal történt. Szó volt, egy hosszúbojt bohócsipkáról, s a zöld fű-

mint az „Orsz. Ért.” értesül — a többi közt a kassai köztvéti intézetnek adandó segélykérdésének tárgyalását fejezte be, s abban állapodott meg, hogy ez intézetnek 6522 frtnyi költségvetéséhez, melyből csak 2200 frtra van fedezete az intézetnek, 3222 frtnyi segélyt; a székelykeresztúri székely szóttest készítő intézetnek pedig a bizottság 300 frtnyi évi segélyt fog javaslatba hozni.

Fogarasmegyében az üresedésbe jött arvaszéki elnöki állomásra Turin János, az arvaszéki elnöki állomásra pedig Negrea Lőrincz lettek megválasztva. (Orsz. Ért.)

A volt székely határbíró huszár ruházati alap az érdeklött törvényhatóságok közt felosztván, a reájok eső részből a megyék a „huszár családok nevelési alapját” alakították. A fogarasmegyei huszár-családok nevelési alapja részére a felosztásnál 2024 frt 79 kr. jutott.

A képviselőház igazságügyi bizottsága Horváth Lajos elnöklete alatt tartott mai ülésében, melyben az igazságügyminiszter képviselőtében Kovács Kálmán min. tanácsos résztvett, folytatta és befejezte a kir. curiának országos képviselőválasztási ügyekben való bírálatáról szóló javaslat részletes tárgyalását. A költségekről szóló fejezet csekély módosításokkal elfogadtatott.

Kovács Kálmán indítványára a 4. §. azon intézkedéssel töltött meg, hogy a curia által megállapított ügyrend az igazságügyministeriummal is közzelendő.

Végül Emmer Kornél előadó azon jelentése folytán, hogy a javaslat új szövegét már elkészítette, szövegező bizottság küldetett ki, melynek tagjai elnök, előadó Teleszky és Bokross.

A legközelebbi ülés, melynek tárgyát a központi telekkönyvezésre és a kir. ügyészekre szóló törvény módosítására vonatkozó javaslatok leendőnek, annak idején ki fog tüzetni.

Ezzel az ülés véget ért. (Orsz. Ért.)

Képviselőválasztási mozgalmak.

Deés, 1881. május 10.

Gróf Kornis Victor, Dezsőffy Mihály, Kovács Sámuel, dr. Ince Miklós és Öze Kálmán felhívása következtében számos szabadelvű párti választó a deési választó kerületből gyűlt egybe ma a városháza tanácskozási termében, a hol gr. Kornis Victor kifejté az egybehívás célját, mely szerint ez alkalommal értekezletet alakítanak annak megbeszélésére végett, hogy ki képviselje a jövő országgyűlésen a deési választó kerületet. Az értekezlet megalakítása tekintetéből kéri a jelenlevőket egy elnöknek és jegyzőnek a megválasztására.

ben tartott délutáni álomról. Jeremy orvos sajátságos vonatkozással beszélt egy vén terebélyes körtvefáról, s nagyszerű lopásról, s Gertrudot oly körülményekre emlékeztette, melyek Bruceval kötött is meretségek első korszakával függtek egybe.

Kitty érezte, hogy mivel a beszélgetés tárgyába nincs beavatva, idejövetele, kissé a talakodás színétét viseli magán, s ezért kezdett zavarba jönni, s tétovázva nézett szét. Ekkor nyájasan megérintette karját, s mi közben helyet csinált maga mellett számára, mosolyogva így szólt:

— Jeremy orvos azon időről beszél, midőn ő, vagy miként mondani szereti ő és én, Bruce-né asszony keretjében gyümölcsöt akartunk lopni, s szándékunk Bruce ur által váratlanul felfedeztetett.

— Mondja inkább édesem, hogy mr. Bruce általunk felfedeztetett.

Mert azon véleményben vagyok, hogy mai napig is mind aludnék, ha én erőszakosan fel nem ébresztettem volna.

— Első ismerkedésem önnel, minden esetre élttem legnagyobb szerű ébredése volt, szólt az ifjú Bruce, mintha az orvoshoz beszélne, de azonban jelentősen tekintve Gertrudra. Nem csak ezen egyetlen állomásra került az. Mennyire sajnálom miss Gertrud, hogy most nem dolgozik többé a kertben. Hogy esik ez kérem?

— Graham-né asszony egészen újja alakította a kertet, s az új kertet nem őhajtja, sem nem veszi igénybe segítségemet. Meg vannak saját tervei, s

Felkiáltással elnöknek Róth Pál gyógyszerész és jegyzőnek Szabó Ferencz polg. iskolai igazgató választatik meg. Róth Pál az elnöki széket elfoglalva, köszöni a megválasztást és azt hiszi, hogy a jelen gyűlés egybehívói elhivatása a legközelebbi teendők iránt előterjesztést tenni. Dezsőffy Mihálynak az a meggyőződése, hogy ugy az elvek, mint személyeknek folytonos változtatása a közügy kárára válik, a miért ez alkalommal képviselő jelöltnek azon egyéniséget ajánlja, ki már eddig, mint képviselőnek, a parlamentben érdemeket szerzett s ez, mint mindenki tudja: gr. Teleki Domokos. (Éljenzés.) Felhívja a jelenlevők figyelmét azon nevezetes körülményre, hogy a megyei képviselők közül egyedül gr. Teleki Domokos tisztelte meg működéséről való képviselői beszámolóval választatott. Ajánlja tehát ismételve gr. Teleki Dömöt: (Éljen!)

Lészay László szerint az előtte szóló nem mondotta meg, hogy mi a jelenlegi értekezlet tulajdonképeni célja. Utal arra, hogy több esetben kimutatta mily őszinte tiszteltetlenséggel gr. Teleki Domokos személye iránt, sőt ennek a beszámoló beszéd alkalmából fényes bizonyítékát is adta. Politikai nézetét is több ízben nyilvánította ki és ma is kimondja, hogy ő a szabadelvű párt tagja és a jelenlegi kormányt őszinte támogatója. Tehát felszólalását nem kívánja félreértetni. De nem hallgatja el azon véleményét, hogy idő előttnék és elcsúsztattnak tartja ma már képviselőjelöltet állítani fel, midőn még a régi tényleg, mint ilyen, működik. Azért az egyhangú kijelölésnek ez alkalommal való kimondását ellenzi. Kijelölésnek szerinte az országgyűlés berekesztése után lesz helye. A midőn a szabadelvű párt egy más tagja is föllephetik sőt, maga is concurren a választók bizalmára.

Kovács Samu elmondja, hogy azok, kik a meghívás folytán ide jöttek, helyeslik a kijelölésnek ez alkalommal való megtörténtét, mely se nem időelőtti, sem elcsúsztattnak (Helyes!) megének n. iklódi kerületében már előbb domokos a kijelölés történt már meg, de az ujonan föllepetett jelölt a jelöltség elfogadására is már fölkértet. Különbben az országgyűlés beállításától a választás idejéig rövid időköz lesz kitéve, tehát szükséges eleve már most elkészíteni a választásra. Képviselőjelöltnek a maga részéről is ajánlja gr. Teleki Domokost, ki a szamosvölgyi vasut létesítése körül nagy érdemeket szerzett magának, mert befolyásának köszönhető, hogy a kormány 300,000 forint támogatja a vállalatot. Már pedig ezen vasut, már most áldást hoz, mert az sok szegény embernek munkát és ez által kenyeret már most ad és biztosít.

Dezsőffy M. azt hiszi, hogy nem követtünk hibás eljárást, midőn most léptünk föl, mert ezzel csak az országgyűlés már megindult mozgalomhoz csatlakozunk. Főlemli gr. Tele-

egy művésznöknek nem jó művészetébe belekontárkodni. Bizonyosan csak bajt okoznak beleavatkozással.

— Kétlem, hogy a virágtenyésztés körül, oly szerencsés eredményre jussunk. Most nem látok oly sok szép virágot a szobákban, mint mikor kegyed ügyelt fel arra.

— Azt hiszem, felelt Gertrud, ő nem oly szívesen vágja le a virágot, mint én tettem. Én nem annyira a kert kinézésével törődtem, mint inkább azzal, hogy sok virág legyen a szobákban. Nála ellenkezé eset áll.

Kitty most Bruce urhoz fordulva pár megjegyzést tett a kertészetre; s Gertrud Jeremy orvoshoz fordulva, élénken folytatta vele a társalgást mindaddig, mig mrs. Jeremy felállt, hogy búcsút vegyen, s az ablak felé közelítve kérdezte férjétől:

— Jeremy, átadtad Gertrudnak a levelet?

— Ej édes istenem! kiáltott fel az orvos, valóban egészen megfellekedtem róla. S aztán zsebébe nyúlva, egy nyilván külföldről jött levelet vont ki onnét, melynek borítékja a szó szoros értelmében el volt lepve különböző színű postajegyekkel.

— Nézzen ide Trudka, szólt. Valódi kalkuttai jövevény, az kétségtelen.

Trudka átvette a levelet, s miközben köszönetet mondott érte az orvosnak, arczán meglátszott az öröm kifejezése, melyet kapása felett érzett, bár ez

Hirdetési díjak.

Egy négyszög oszontiméternyi tér ára 2 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 80 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppellik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus) der Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallfischgasse 10) Rud. Mosse Publicistische Bureau. Budapest: Haasenstein et Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberger A. hirdetések és vételi irodája Budapeston Szervitátor 3. sz.

Eljuttatási csillagok

garmond sora után 25 krajczár átszétold.

kinék a naszdíri erdő-ügyben szerzett érdemét és ezzel is igazolja, hogy eddigi képviselőnk méltó a további ragaszkodásra. (Helyeslés.) Gr. Kornis Victor is megjegyzi, hogy szintén nem tartja korainak a jelen értekezletet, mert az országgyűlés berekesztésétől annak újból való megnyitáig oly rövid az idő, hogy ha most az alkalmat meg nem ragadjuk, elkésheztünk, mivel időközben könnyen szervezkedhetnek egy másik párt. Egyébíránt a mai értekezleten nincs ki-zárva, hogy a szabadelvű pártiak egyike vagy másika egy másik jelöltet ajánljon.

Kozma Döme záradatönöknek szintén van egy szava az időelőtti szóra. Mert ő azt hiszi, hogy el is késztünk, mivel ugy látja, hogy más-hol már nagyban dikióznak, mig nálunk még csak ma történik az első lépés. Torma Miklós író Lészaynak azt válaszolja, hogy föllephet, ha akar és lesz pártja, de a kik jelen vannak azok vele azt kiáltják, hogy éljen Teleki! (Éljenzés.) Kozma D. megjegyzi, hogy csak-ugyan ugy hallotta, mintha valaki, bár szabadelvűpárti még föllepne e kerületben. (Felkiáltások: Komocay József!) Rippel V. Lajos nyugalmazott főhadnagy: szegénységi bizonyítványt volna a megyétől, ha máshonnan hoznának ide képviselőjelöltet.

Elnök Róth Pál határozatilag kimondja, hogy egy hang kivételével az értekezlet gr. Teleki Domokost kívánja képviselőjelölttől.

Szarvadi Pál kir. tanácsos alispán szeretné, ha elnök egyhangú kijelölést mondana ki, mert hiszen a felszólaló Lészay László sem emelt szót gr. Teleki ellen.

Lészay László tiltakozik az egyhangúlag való kimondás ellen.

Elnök fentartja előbbi enunciatíváját. És tekintettel arra, hogy a gróf képviselő jelenleg nincs itthon, indítványozza, hogy hazaérkezése után hozassék egy küldöttség által a hozott határozat tudomására és kéressék föl a jelöltség elfogadására. Ez indítvány egyhangúlag elfogadtatik, minekutánna elnök javasolja a küldöttségbe beválasztani gr. Kornis Victor elnöklete alatt Kovács Samu ref. lelkészt, dr. Ince József, Vojth János birtokosokat, Swaitzer Sándor bányanyagot, dr. Gajzágó Lászlót, Torma Miklóst, Hatfaludy József szolgabíró, Balló János birtokost, id. Öczet Kálmán pénztárnokot, Szabó Ferenczet, Székely József mérnököt, Jakab Károly birtokost, Rippel V. Lajos és dr. Ince Miklós urakat. — Egyhangúlag megválasztatnak.

Gr. Kornis Viktor szívesen elfogadja megválasztását, de kéri az értekezletet ő helyette az értekezlet elnökét, Róth Pál urat a küldöttség vezetésével megbízni. Eljenzéssel elfogadtatik és a képviselőjelölt megéljenzésével az ülés véget ér.

A magunk részéről egész biztossággal merjük állítani, hogy kerületünkben csak is gróf Teleky győzhet. Ez nem kortesfrázis, de ugy

öröm közé a szomorúság egy árnya is vegyült, mert mióta Villi megkapta az anyja haláláról szóló tudósítást, csak egyszer jött még tőle levél és ez oly mély, kétségbeesett fájdalmat tükrözött vissza a szenvedett vesztéséig fölött, hogy kézirátának megpillantásánál, csaknem félelem szállta meg szívét, hogy e levél is, csak újabb keserű kifakadásokat fog tartalmazni.

Mr. Bruce, ki zsemeit Trudkára függesztve, féligmeddig azt várta, hogy nagy zavarba fog jönni, midőn barátja levelet ennyi ember előtt nyújtják át neki, megnyugodott, látva, hogy Gertrud egész nyugodtsággal veszi el a levelet s fesz-telenül tartja kezében mindenki szeme láttára, mialatt az orvos és neje búcsút vettek a társaságtól. Egész a külső ajtóig kísérték őket, s maga is szobájába akart távozni, de a lépcső alján találko-zott mr. Bruce-szel, ki észrevevén szándékát, kilépett az ajtón, hogy megakadályozza azt s megkérdeje tőle, ha a kapott levél oly nagyfotosságu-e, hogy ezért meg kell fosztania a társaságot jelenlététől csak azért, hogy elolvassa.

— Egy jó barátom írta, kinek hogyanléte igen érdekel, s nyugtalanul vártam tőle a tudósítást — felelt Trudka komolyan. Kérem mentsem ki ön anyjával, ha kérdezősködni talál utánam, s miután a többi vendégek mind idegenek előttem, nem fog távollétem hiányt okozni egyiküknek is.

(Folyt. köv.)

szólván tény, a miért lelkünkben óhajjuk, hogy Eljen gróf Teleky Domokos décsi követ! D. F.

Szászvárosról ezeket írja tudósítónk: Folyó hó 8-án gr. Kun Kocsárd ur bizalmas értekezletre hívta meg a szászvárosi magyar választók nagy részét, hogy a közelgő képviselőválasztásra vonatkozólag egy határozott irányban megállapodjunk. Az értekezlet folyamán, tekintettel sajátos helyzetünkre, mely szerint a magyarság egy magára nem képes többséget alkotni, a tekintettel azon körülményre, hogy a szászok, hallomás szerint, ez alkalommal kormányparti képviselőre fognak szavazni, kimondatott a nagy többség által, hogy a magyarság is a kormányt fogja támogatni ezúttal, csak hogy ez által a román nemzetiségi törekvések diadalát megakadályozhassák. Egy szerény kisebbség, mely csupa elvűségekből áll, mely meg az egyesült ellenzékkel kötetlen, nem vetette magát alá a határozatnak, sőt bizonyos szenvetelével hangon nyilatkozta ki, hogy küzdeni fog továbbra is a habarékparti érdekében; de föltessék az jó urakról, hogy ide hátrább vissza fogja őket tartani hazafiasságok attól, hogy a magyarokat a tán a szászokat is két táborra osztva, ez által egy román képviselő győzelmét segítsék elő.

Képviselőjelölt hivatalosan nem deklarálta, hanem a megválasztott 17 tagu intéző bizottságban azt adta utasításul az értekezlet, hogy e tekintetben tegye magát érintkezésbe a szászok hasonló célú alakulandó bizottságával a velük egyetértéssel jussan határozott megállapodásra. Különben — miként már előbb megírtam — a magyarok jelöltje Réthy Lajos tanfelügyelő. A szászok közül néhányan felszólították a jelöltség elfogadására Zeigmond Vilmost, de ő még eddig nem fogadta el jelölését, s valószínűleg nem is hagyja oda eddigi helyét: Semczek.

Azok, kik az ellenzék mellett buzgálkodnak, gr. Kun Istvánt óhajtanak jövőre is megválasztani. A románok jelöltje pedig Pap Samu szászvárosi ügyvéd, ki köztudomás szerint a románok egyik küldötte a székényi nagy értekezletre s annyira buzgó híve az aktivitásnak, hogy önmagát szeretné megválasztatni. Vederemo!

BELFÖLD.

N-Szeben, 1881. május 10.

(Ünnepélyi színtársulat.)

A trónörökös esküvője alkalmából rendezett ovációk városunkban is szokatlan élénkséget idéztek elő s az ünnepélyességek egész sora teszi emlékeztetővé a mindnyájunkra nézt oly nevezetes napot.

Vasárnap délelőtt tartott meg a helybeli ev. luth. templomban az ünnepélyes isteni tisztelet, mely alkalommal a méltán kitűnő egyházi szónok hírében álló Müller első papnak, minden nemzetiségi színezetű ment szónoklata (hja fájdalom! ezt itt a nagy érdemek sorába kell helyezni) igen jó hatást keltett a nagy számban vallás és nemzetiségi különbség nélkül részt vevő előkelő hallgatóság sorában. Nem így a „Tagblatt“, fájt neki — a mint látszik — hogy ez alkalom nem lett az ismeretes tendenciák szempontjából „kiaknázva“ s az ultrák Leibjournalja az ünnepélyesség és szónoklat teljes elhallgatásával adott magas elégedetlenségének kifejezést.

Vasárnap délután a „polgári lövészeget“ rendezett diszlovészet, melyet a főispán is megiszott becses megjelenésével.

Tegnap este a színházban — hol Dorn kitűnően szervezett német színtársulata működött — fényes világítás és alkalmi szerzemények bemutatásával díszelőadás volt, melyre a jegyek már a megelőző napon elkeltek. Ugyancsak este, mint az esküvő előestéjén, zenés takarodó lett a térfaragványosság által elrendelve, s a város minden zuga ünnepiesen ki lett világítva. A világítás egy provinciális város részéről mindenki meglepett s a főleg középületek, de számos magán épületen és elhelyezett arcképes és jelmondatos transparentek, mécsesekkel kirakott guirlande-ok meglepő nagy számban voltak szemlélhetők.

A szakadó eső dacára ezernyi néptömeg járta be az utcákat s gyönyörködött a szépen sikerült világításban.

Ma, mint az esküvő napján, d. e. 10 óra-kor celebráltatt a helybeli rom. kath. templomban öst. apát-kanonok és plébános György István úrnak által, fényes segédlet mellett a pontificális mise, mely alatt a tágas templomot a polgári és katonai előkelőségek, valamint a nagy számú közönség teljesen megtöltötte.

Délután az ünnepiesen felelőzomázott belső sötétben katonai zene a Flora- és Hermann-kertekben pedig népi zenét tervezve, ezek azonban a még mindig szakadó eső miatt elhalasztattak.

A csütörtökön tartandó román konferencia már is nagy számban idegeneket gyűjtött városunkba. Annak lefolyásáról részletes tudósítást küld becses lapja olvasói részére r. l.

D. Szt. Márton, máj. 8.
Kis-Kukülló megye közgyűlése.
(A tanácskozás megnyitása. Hódoló felirat.)

Rendes tavaszi közgyűléstünk tegnap 7-kén főispán gróf Bethlen Gábor elnöke alatt tartott meg, folyamáról legyenek itt füljegyzve a következők. A tanácskozás megnyitása után elnököl gróf főispán, meleg szavakban emlékeztet meg a trónörökös menyegzőjéről, mely alkalomból a közgyűlés egyfelől jegyzőkönyvileg fejezte ki örömét, üdv és szeressé kívánatát, másfelől hódoló feliratot határozott intézni ő fenségéhez, s benyújtására küldöttséget választott a következő tagokból: m. a. alispán Szilágyi Lajos, br. Szentkereszti György, gr. Bethlen Márk, Horthy Gyula, ifj. Kovács Sándor, dr. Wolf Bogdán, Gál Domokos, s vezetésére felkérte gróf főispán urat.

A felirat az alábbi szövegben lett elfogadva:

„Császári királyi Fenség! Öszinte és hagyományos a ragaszkodó hűség, hódoló tisztelet, mely a magyar nemzetet a Felséges uralkodó házhoz fűzi.

Bensők és kegyeletteljesek azon érzelmek, melyekkel a nemzet minden hű fia, felséges uralkodó háza sorsának minden változásában — jó vagy balserencsében, — örömben és bánatában egyaránt és hiven osztozik.

Ez örökül átszálló érzelmeknek mi is hű osztagosai — az öszinte részvételnek öröme gyuladunk ma — midőn cs. kir. fenség, a szív legezesebb öröme — házassági szent frigy megkötésének boldogító ünnepét üli.

Részvételünk ez öröme kegyeletteljesebbé válik az által, hogy Fenség szívének életétől választott arájába — nemzetünk történetében oly dicső helyet vívott József főherceg nádor fensége unokáját üdvözölhetjük.

Légyen tehát e szép alkalomból — nekünk Kis-Kukülló megye közönségének is, legkegyelmesebben megengedve, hogy a boldogító szent frigyhez szerencse kívánatunkat legálázatosabban kifejezhessük, s legőszintébb hódolatunkat bemutathassuk.

Légyen kegyelmesen megengedve tolmácsolni azon imaszertől óhajtasunkat: isten áldása tegye a megkötött szentfrigynek boldogságát változatlanul, légyen az mindig a családi örömeknek állandóan boldogító, és a majd jöhető farszót napoknak enyhét adó szentélye!

Császári királyi Fenség! Hódolattal, reményteljesen s lelkünk azon előhíttel függesszük tekintetünket ez ünnepélyes pillanatban császári királyi Fenség ifjúságára, — hogy mint a szentkorona örököse — örökös egyszerűen Felséges szülői magasztos és dicső erényeinek, melyek alkotmányos uralkodású oly széppé és áldásonssá teszik, s melyért hála elismeréssel adózó népe millióinak osztatlan szeretete fogja körül!

Egy szent meggyőződés él lelkünkben az iránt, hogy cs. kir. Fenség, ez öröklött dicső erények s fennkölt szelleme szerzett erőinek általa, egykoron szintén fennfogja tartani az uralkodó ősi háznak dicsőségét, fényét és hatalmát, védelmet és biztosítást; nyújtand a nemzet alkotmányának és szabadságának s ezek által megőrzendi, sőt szilárdítani fogja, a nemzet öszinte szeretetének, öröklött hűségének azon szent kapacit, melyek évszázadok folyama alatt az idők különböző változatai és megpróbáltatásai között, mindig legbiztosabb erősséget képeztek a Trónnak, legragyogóbb fényt adták a korának.

A boldogító meggyőződés e szent hitében fordulunk bűgő imáinkkal az eget urához: árasztza áldását Fenségre s fejedelmi fenséges hitvesére, tegye ifjú életüket széppé, zavartalanul, boldoggá, tegye egykoron bekövetkezendő uralkodását nagygyá, szerencsés és dicsővé, s e dicsőségének fénygarai őtljenek át egy boldog nemzetet e Hazán!

Fogadja Császári királyi Fenség kegyelmes Kis-Kukülló megye közönségének legálázatosabb hódoló tiszteletét s legőszintébb szerencsekívánatát.

(Vége köv.)

Medgyes, 1881. május 10.

F. hó 9-én, mint a trónörökös házasságának előestéjén, városunk is illő loyaltással világított. A szebbnél szebb transparentek, a virágokkal díszített és kivilágított ablakok bizonyágot tettek arról, hogy városunk lakói önzetlen szívvel vesznek részt az uralkodó király családi örömeiben. Bár az eső folytonosan esett, mégis ezernyi ezer ember homzegett az utcákon le és fel, szemlélve a valóban szép világítást. Jól esett ezen német ajkú városban magyar feliratú transparenteket látnunk. Legszébb volt világítva a pénzügyrégi laktanya, két szélső ablakában „Eljen Rudolf és Stefánia“, „Áldás kísérje lépéseiket“ feliratú, a középső ablakban a magyar címet és koronát előtűntet transparenttel, művészi kivitelű transparent díszelgett a leányiskola közepén is, gyönyörű koronával „Rudolf Stefánia hoch, hoch“ című felirattal. Hersch kereskedő kirakataiban „Eljen a királyi új házaspár“ című transparent jól vette ki magát, valamint a város házában lángokból alkotott R. S. betűk. Díszesen volt világítva a kaszinó, járásbírószög, posta- és táviróhivatalok, Fohbert,

Reissenberger házak és kirakatok s általában egész város. Ma reggel korán zene járt be a várost. l. r.

A TRÓNÖRÖKÖS LAKODALMA.

A kivilágítás.

Bécs kivilágítása pompában és gazdaságban minden várakozást felül mult. Midőn az az alkony leszállt, az utcák mind élénkebbé váltak, s midőn a lángokat meggyújtották, a nagy utcák, főleg a körutat az emberek százezre öszlötték el. Csaknem életveszélyessé vált a tolongás a Grabenen, Kärntnerstrassen és a Kärntneringen. A köruton a paloták versenyeztek a kivilágítás fényével és gazdaságával. A bérce, az Epstein, Schey, Todesco, Morin, Spitzer, gr. Henckel-Donnersmark-féle paloták száz meg száz függő lámpával, a Popper-palota pompás virágoszárral, a Coburg-ház számtalan elmés lángdíszmennyel volt ékítve. — A Schwarzenberg-téren valamennyi palota fényes pompában ragyogott, s a háttérben a Schwarzenberg palotától villanyos lángok árasztottak fényt, melyek a magasra fellövellő szökőkutat bűvös fényvel világíták meg.

De mind e nagyszerű kivilágítást felültulta a nagy diadalkapu, melyet a légszeres-társulat a Kärntnering megvilágítására állított fel.

Messze, egészen a Bellariaig ezer és ezer nyi lángokban sugárzottak e szavak: Bécs, Rudolf, Stefánia, Brüsszel. A diadalíven e szavak: „május 10-ike 1881“ a egy óriási sas állottak, és egy sugarként körülvelt templom körvonalai tűntek elő. A nagy és széles körút embertömeggel volt borítva, járókelők tolongtak s lelkes „Hoch“ kiáltásokban törtek ki. Frohner Hotel Imperialja előtt megújult a Hoch kiáltás, itt egy óriási transparent a mátkapárt életnagyságban tüntette elő.

Az opera háztól a park ringig nappali fény volt. — Már 7 óra-kor az István téren ezrekre menő néptömeg volt egybe gyűlve, mely a magasba, a toronytetője felé tekintett fel. Fel nyoloztak a torony tetőjén 2 elektrikus nap ragyogott, (a többi hárommal a készleték elromlott) s vakító csillagfényt sugároztak ki. Ezt jeladásul tekintették az általános kivilágításra. A hosszú lámpasorok mintha csak egyszerre lobbant volna föl. Bécs lángtengerben úszott. A belváros terei és utcái kült a Grabenhof, az István-ter s a Hohermarkt volt a legpompásabb kivilágítva. A Grabenen a hitelintézet és a polgári szertár tűnt ki leginkább. A Schönborn- és Harrach-féle paloták tündéri fénybe merültek. Fantasztikus lámpasorok vonultak végig az épületeken; a házak közepén inieziálékat képeztek, s belga és osztrák csimerekké, allegorai alakokká és szingazdag ornamentekké alakultak. A Grabenen Haas és fiainak árútelepe mindenkinek első pillanatra föltűnt. A háromemeletes épület tetejétől egész a földig valóságos lángtengerbe volt borulva. Ugyanazon téren az oszlopok több elektrikus nap által megvilágítva nappali fényben úszott. A himmlipfort utca-ba a belga követés palotáján a homlokzat fővonalain megszámlálhatlan láng égett. A magas épület a szó teljes értelmében lángoktól volt elborítva; a Lobkowitz palota nappali fényvel volt kivilágítva, a francia nagykövetség palotáján nyolcz szymetrikusan elhelyezett villanyos nap égett, melyek fénye mellett a gázlámpák teljesen elhalványodtak. — Innen az Albrecht palota feljáromához tödultak fel az ember-tömegek, honnan a város legközelebbi részeire, s a ringre, melyek lángtengerben úsztak, valóban tündéri kiáltás esett. Albrecht főherceg palotája elektrikus fényvel volt megvilágítva.

A belváros többi épületei közül főleg a város-háza van dusan díszítve és az R. és S. betűk többszörösen öszszelvonva láthatók. A többi községi épületek szintén csinosan vannak kivilágítva. Az egész köruton a kandelaberekről az égők lecsavartattak és helyettük flambeaunk étek. Kerékutczák sarkán csillagok égtek a legváltozatosabb alakban. 11 óra felé a lámpasorok kezdtek elaludni és az embertömeg, melyet fél millióra becsülték, eloszlott, de mindnyájának még sokáig emlékeztetésben lesz e szép nap, mert ilyet még nem látott Bécs.

Az esküvő.

Rudolf trónörökös és Stefánia hercegnő esküvője máj. 10-én ma délelőtt pontban 11 óra-kor ment végbe az angusztnusok üregi, tiszteletreméltó templomában oly tündéri fényvel és pompával, a minőt még a legerőteljesebb képzelet is alig alkot meg magának. A templom elé való vonulás (a kocsiknak a Lobkowitz-tér felől kellett érkezniük) a keskeny Augustinerstrasseban már 1/10 óra-kor megkezdődött. A magyar küldöttségek már korán öszszelálloztak volt br. Orszy Béla ő fensége öszszel. körül miniszternél s később innen mentek pompás díszfogataikon az Angusztnusok templomába, utközben mindenütt a legnagyobb feltűnést keltve ragyogó öltözeteik és fogataik pazar fénye által. — A magyar urak legnagyobb része az esküvő ünnepélyére egészen új, valóban keleti fényvel kiállított díszruhákat vettek magukra, melyeknek láttára a kíváncsiak bámulata a végletekig fokozódott.

A királyi udvar férfitagjai, valamint tizenkét szolgálattelvet palotabülgő már fél 11 óra-kor mindnyájan megjelentek a Hofburg nagy appartement-jában. — A magyar országgyűlés és az osztrák birodalmi tanács küldöttségei az előbbi Majláth György országbíróval, Péchy Tamás képviselőházi elnökkel, és báró Kemény képviselőházi alelnökkel, az utóbbi pedig herceg Trautmansdorf az osztrák urakházának elnökével, hg Czartoryski Szilárd osztrák főrendi-házi alelnökkel és dr. Smolka képviselőházi elnökkel élén, az alsó-ausztriai tartományi főnökké dr. Felder Kajetan báró tartományi marsal vezetésé alatt, Bécs városa küldöttségé dr. Nevald polgármester, valamint Uhl és dr. Schrank polgármester-helyettesek előlépte mellett, a szolgálatmentes öszses palotabülgők, a tábornoki és tisztikar, valamint a többi üdvözlő küldöttségek ugyanazon időben az angusztnusok pompásan díszített templomában gyűltek öszse s itt a részökre kijelölt helyeket a templom hajójának közepétől egész az orgonáig felállított gyönyörű emelvényen; a palotabülgők pedig a kamarásokkal és cs. kir. asztalnokokkal, a templom hajójának mindkét oldalán számukra kijelölt 20 padban.

Királyunk és királynénk, Lipót belga király és neje Mária-Henriette királyné ő felsége, Rudolf trónörökös és Stefánia hercegnő ő felségei, a többi fejedelmi uraságokkal, főhercegekkel és főhercegnőkkel együtt ezalatt a tükörteremben gyűltek öszse.

Midőn a fényes társaságok mindhárom helyen teljes számban együtt voltak, gróf Hunyady Kálmán főszertartás-mester jelentése után, hg Hohenlohe-Schillingsfürst jelentést tett uralkodók ő felségeinek; hogy az egyházi szertartás kezdetét veheti.

Erre megindult a fényes menet s a lakosztályban felállított cs. és kir. testőrsorok között elvonulva, a délszaki növényekkel és virágokkal egész tündérliggetté átvárázolt Angusztnergangon keresztül a templomba távozott.

Királyunk ő felsége, valamint Rudolf trónörökös mindketten tábornoki díszegyenruhában voltak számos rendjellel díszítve, a belga király hasonlóképen díszegyenruhát viselt.

Stefánia hercegnő ruhája — a maga nemében csodálatraméltó remekmű — drap d'argentből állott és myrthus, babér, valamint rózsaszálakból ábrázoló dús ezüstbűszökökkel volt díszítve; a hosszú ruhaszálty gyönyörű ezüstcsipkék ékítik, míg a hercegnő fűrtjeiről pompás longe fátyol folyt alá, melynek finomsága és művészi kidolgozása bámulatraméltó volt s a belga főváros méltó ajándékát képezi. A főhercegnők, fejedelmi hölgyek és palotabülgők öltözékai is a legnagyobb fényvel voltak öszszállítva gazdag, színpompás képet tártak az ittas szemek elé. A hosszú, keskeny egyház hajója, mely miután előrése egészen az udvar számára volt fenntartva, öszsesen 60 személyt fogadott magába, kik különféle, de kivétel nélkül gazdag öltözökeikkel rendkívül fényes gyűlekezetet képeztek. A templom kivilágítása igen hatásos volt, miután számos gázlámpa kivül még számtalan gyertya is árasztotta szét sugarait a mérsékelten kékített tükörben. A templom bejáratánál, mint pontifikáns nagyszámú egyházi segédlettel hg. Schwarzenberg Frigyes prágai bíbornok-hercegek fogadta az udvart, szentelt vizet nyújtva ő felségeiknek és a fenséges jegyespárnak. Az asperges megtörténte után a bíbornokok segédletével együtt visszatért a főoltárhoz.

A menet bevonulván a templomba, ő felségei az evangélium oldalán-számukra felállított helyekhez mentek, míg a jegyespár — Stefánia hercegnő a baloldalon — a főoltár előtt elhelyezett imaszámolyokhoz léptek, amely pontig ő felségeik vezették őket. Stefánia hercegnő kezében nem volt virágcsokor, csak keblét díszített virágok. Fején mirtus koszorú és egy pompás diadém volt. Rudolf trónörökös az aranygyapjas-renddel és a Szt.-István-rend nagykeresztjének jelvényeivel, királyunk ő felsége hasonlóképen az aranygyapjas rend és a Maria-Terézia-rend nagykeresztjével, végre Lipót belga király a Szt.-István-rend szalagjával voltak fel díszítve.

A trónmeunyezet alá érve, az első trónszéken Lipót belga király, mellette Mária Henriette királyné, utána Erzsébet királyné, végre uralkodók foglaltak helyet a trónszékeken. Mialatt apontifikus a gyűrűket beszentelte, a fenséges jegyes pár térdre borulva, rövid imát végzett. Az udvari ezermóniárius figyelemztetésére a jegyespár föl-emelkedett s mélyen meghajta magát ő felségei előtt, a főudvarmesterné és a két főudvarmester kíséretében a főoltárhoz lépett.

Hg. Schwarzenberg a jegyes-párhoz hosszú beszédet intézett, melyott könyvről olvasott fel, s a melynek tartama alatt királynénk, valamint a belga királyné ő felségei leültek helyeikre. Beszédét végeztével a pontifikáló bíbornokok lelépott az oltárról s előbb a trónörökösöz, aztán arájához intézte az egyházzal előirt kérdéseket. Miután ő felségei válaszoltak, Mayer udvari és burg-plébános átnyújtotta a megszentelt jeggyűrűket, melyeket ara és völégény kölcsönösen egymás ujjára huzván, kezét fogtak, mire a pontifikáns kimondá rájuk az egyházi áldást.

E pillanatban a külső Burg téren felállított

4 gyalogsági zászlóalj megadta az első tisztelő sortízt, mire megkondultak a város öszses harangjai. Esküvő után királyunk ő felsége szívélyesen megülte és megcsókolta a trónörökösét és Stefániát, most már trónörökösnek és ugyanezt tette királynénk is, míg a belga királyi pár szívélyesen kezét szorított a trónörökösessel.

Az udvari zenekar ekkor intonálta Haydn Tedeumját, s ugyanezkor eldörtült a második díszsortíz is, és másodszor megkondultak Bécs valamennyi harangjai. A tedeum után két udvari káplán elénekelt a „Benedicamus patrem“-et és a pontifikáns elvégezte az „Oremus“, melynek bevégeztével infulával és püspöki pálcával lépett az oltárról és az öszses segédlettel együtt meghajtotta magát ő felségei, valamint a fenséges új házaspár előtt.

Ő felségei és a legmagasabb uraságok erre felemelkedvén üléseikről, elhagyták a templomot a kürtök harsogása között. Ebben a pillanatban a harmadik sortíz adatott és a harangok harmad ízben hirdették, hogy Ausztria-Magyarország trónörökös szíve választottjával örökre egyesült. A legmagasabb udvar ezután visszatért a belső lakosztályokba; a menet sorrendje ugyanaz volt, mint az a bevonuláskor, azzal a változtatással, hogy most a fenséges új házaspár mentek előre, utánok pedig jöttek királyunk a belga királylyal, végre királynénk és a belga királyné.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Az akadémia ülése.

A II. osztály tegnap kiválóan érdekes ülést tartott. Négy felolvasás volt. Mint első Szilágyi Sándor olvasta fel Bethlen Gábor egy diplomata című értekezését. Értekezésének rövid kivonatát a következőkben adjuk: Erdély önálló állami élete korában szervezett diplomaciai testülettel bírt, mely kis körre, leginkább a szomszédországokra terjedt ugyan, de elég volt arra, hogy Erdély érdekeit megvédjé s a hol szükség volt, érvényre is emelte azt. A diplomaták neve nagy részt felelőkönyviségre ment. Egyike a legelőkeltebb diplomatáknak Nápolyi Péter; gyermek és ifjúkoráról mitem tudhatni. Mint meglelt emberrel találkoztunk vele Mohita Jeronias moldvai vajda szolgálatában, ki 1595 óta ült a vajdai székekben. Nápolyi szereplése 1604-ben kezdődik, midőn a Mohita által Radul havasoli vajda ellen intézett támadás nem sikerült s a támadó csapat vezére István bojár egy püspökkel Radul fogságába esett, kiket ez Bástának küldött. A foglyok kiadása ügyében Básta-hoz küldött Damian veszére Nápolyi által Sennyey Pongráczhoz, Básta megbízalmasabb barátához levelet küldött, de ez csak biztatásokkal fizette ki a deákat.

Kövessél aztán, hogy Bethlen követeit a nagy-szombati értekezletre felküldötte, érkezett haza a postáról a régi kapitáhi Sövényfalvy Dániel fontos hírekkel és leleplezésekkel: hogy egy nagy koalíció van készülőben a pápa, a császár, a spanyol és lengyel királyok közt a töröknek Európából kűtésére, másfelől a török is ki akar békülni a kazullal s ez irányban már meg is kezdte az alkudozásokat, hogy egész seregét Európa s főkép a lengyelek ellen fordíthassa. Bethlent a Sövényfalvy hírei közölről érdekeltek: mi van valóság a liga hírből, hogyan akarják a lengyelek a törökök részéről várható támadást elfordítani? ha csakugyan készült liga ő is részt akart benne venni, s ha kitűr a nagy török-lengyel háború, ő mint közbenjáró, mint békéltető akart szerepelni. E terv keresztülvitelére választása Nápolyi Péterre esett, kinek adott utasításai a legfontosabb államiratok közé tartozik, melyeket Bethlen egész uralkodása ideje alatt kiadott. Nápolyi küldetése első része, miután liga nem létezett, esleett, második részét pedig Bethlen intervenciójának előkészítését sikeresen oldotta meg. Hogy mikor halt meg Nápolyi, azt határozottan megállapítani nem lehet; annyi bizonyos, hogy 1623 előtt jóval meghalt, mert ez évben neje már Ecegy Orbán felesége volt. Egyetlen fia maradt, György, de a család már egyetlen ízben deficiált.

Ezután Fraknoi Vilmos mutatta be Schrauf Károly udvari fogalmazó dolgozatát: „Magyarországi tanulok 1000i egyetemeken 1377—1420-ig“, hol ez ideig kétszer több magyar hallgató volt.

Dr. Vécsey Tamás mint vendég Marcell római jogtudósról érkezett, kinek nagyszabású alakját érdekessé teszi hazánkban közelebből azon körülmény, hogy ő élt, működött és emléket hagyott itten a Duna völgyén, ott, hol később az Árpádok birodalma emelkedett. A Duna-Dráva által szegélyezett Pannonia, Marcellus kormányzó gondjainak kedves tárgyát képezte. Láttá, sőt elmozdult az uralkodó, mely a dunántúli terület jölétét megalapítja minden időre. Ezen művelődés nyomait méltányolták őseink, midőn a királyság székhelyét székelt. István, a tudományosság gyupontját harmadik Béla és Nagy Lajos a Dunán tulra helyezték. Marcellus itteni működésének kegyes emlékjelét, az általa emelt fogadalmi oltárt érdekes felirattal a nemzeti múzeumban szemlélhetjük. E férfiú érdekes képeinek hátterét Antonius, Pius s Philosophus, s részben Commodus cselekvényei szolgáltatják.

Dr. Vécey Tamás Marcellus irod. a-
tökének beható tanulmányozásából tova-
Mommusen-féle Corpus Inskriptionum, a Ro-
mer-Dejardin-féle feliratos emlékekben és a Tor-
ma Károly által felfedezett aquinumi kőtablá-
kon olvasható feliratok egybevetéséből Marczel-
lus pályájának körvonalait kijelölte, a melyet
eddig a tudományos világ részint nem ismert,
részint nem méltányolt.

A felolvasásokat Böhm Károly vendég „A
lányeg formaiság” című értekezése zárta be.
F.

A „Kemény Zsigmond társaság” májusi ülésétől.

M. Várárhelyt, 1881. máj. 8.

A „Kemény Zsigmond társaság”-ban Szá-
bó Károly, kolozsvári egyetemi tanár, mint ren-
des tag vasárnap, május 8-án tartotta székfog-
lalóját.

„A királyi regösökről” című nagybecsű
székfoglalójával, melyet élénk érdeklődéssel hall-
gatott meg a nagyszámú női és férfi közönség.

A Vezérek korának nagy nevé írója rövid
bevezetésben föllelté, azon történelmi adatokat,
melyek Árpád-házi királyaink korában kelt ok-
levelekben gyakran láthatók, melyekben gyak-
ran találkozunk a királyi és királynéi udvar-
nok (udvarnoki) és cselédek (conditionarii) külön-
féle osztályaival, (tárnokok, asztalnokok, pohár-
nokok, szakácsok, lovászok, vadászok, halászok,
peczerek, solymárok, kardhordók, igriczek =
zenészek sat.) kik saját mestereik, vagy
ipánjaik alatt állva, a királyi udvar részére bi-
zonyos szolgálatot tartoztak a fira teljesíteni,
mely szolgálatát a királytól vagy királynétől
kaptak földe, mely fölött azonban szabadon nem
rendelkezhettek, sőt a földdel együtt eladomá-
nyozhatók is voltak. Szent Istvánnak tulajdoni-
hatni ezen említett udvari osztályok jogi állásá-
nak szabályozását. Kézai Simon krónikásunk is
megemlíti a különböző udvari szolgálatföle-
tekről s ezek keletkezését a magyar állam me-
galakulása idejébe helyezi. Különböző átalakulások
után létesült az egyházi nemesek (nobiles praedi-
ales) osztálya.

Azonban a királyi udvartartás hova tovább
nagyobb alakot öltött. A királyi udvarhoz tar-
tozó szolgálati személyzet a maga teendőit vé-
gezte, s ha királyi lakoma volt, ennek vidám
zaját az igriczek zenéje élesztette, s a kitűnő
jókévd csapongásait a regösök éneke fűszerezte.

Ezen királyi regösökről lebbentette fel a
feledés fátját hírneves tudósunk, kik az Anjou
házból királyaink alatt már elpusztultak, s kik-
nek több mint ötszáz év óta hamvadó emléke-
zetét, csak egy már-már elenyésző féltben lévő
népszokás és egyetlen egy oklevél tartotta fenn.
Ezen oklevelet a mult nyarán találtá Szabó
Károly, Szilágyi Sándor és Konecz József társa-
ságában, a Maros-Vásárhely közelében fekvő Med-
gyesfalván, gróf László Jenő levéltárában, mely-
ben a királyi regösök eddig ismeretlen nevét
latinul is magyarul föllelhet, s az általuk lakott
falu „Regtelök” nevezetét is föllelhatta.

A gyűlés színen bemutatott oklevél I. La-
jos királynak Budán, 1347. február 2-án kelt
levele (Datum Bude in festo purificationis
virginis gloria Anno domini M. CCC. XL-mo
septimo), melyben átírja és megerősíti Pál or-
szágbírónak Visegrádon, 1346-ban kiadott ítélet
levelét, melyely a Pest vármegyei Regtelök
falu határának egy része iránt az adományos
Loránd comes budai aranykémlo és esküdt
polgár ellen István, Csabod pesti polgár testvé-
re, mint a szomszéd Pardi falu birtokosa által
támasztott perben az adományos Loránd javára
dönt, s egyszersmind Regtelök baktarait a felek
közti történet kiegyezése szerint körülményesen le-
írja. (A bemutatott, időrongált oklevél 43 centi-
meter hosszú és 64 cm. széles pergaménre van
írva, a hátára nyomott királyi nagy pecsétnek
most csak helye látszik, valószínűleg a bányás-
vétel között levált és a sok kézen forgás kö-
zött elveszett. Az oklevél külsőjén ezen jegyzék
olvasható: Super Regteluk composicionalis di-
visionalis et metarum distincionalis.)
(Vége köv.)

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1881. május 11.

Helyi hírek.

— **Erélyes főkapitányunk** hallomá-
sunk szerint tegnap a bérkocsiokat érzékenyen
megbuntette, minthogy a titvészénél vízfordásra
meg nem jelentek.

— **Wéber miniszteri** építész tegnap
érkezett meg városunkba az egyetemi építkezé-
sek előmunkálatainak megtekintése végett, hogy
a holnap körünkbe jövő miniszternek referál-
hasson.

— **A helybeli** lövöldében tegnap, Ru-
dolf trónörökös esküvője napján ünnepélyes lö-
vészet tartatott, melyen a polgári lövészekben ki-
vált ott láttuk a m. kir. honvéd és cs. kir. tiszti
kart teljes számban. Az ünnepély d. u. 3 óra-
kor vette kezdetét, ez időtől kezdve a ka-
tonai zenekar játszott, még pedig kez-
detben a kedvezőtlen idő miatt benn a nagy-
teremben, később a mint felderült, a lövészer-
ben mulattatták az eszbenléző darabokkal a
közönséget. Alkalmunk volt megtekinteni a köz-

szemlére kitett lödijakat, melyek mind értéke-
s és csinosan feldisznított tárgyak valának. A „trón-
örökös társaság” a versenylovászok 4 óra-
kor kezdődtek, ezen minden lövész csak két lö-
véssel versenyezhetett. Ezen versenyen első lett
Pranberger cs. k. százados 22 ponttal, ki az el-
ső jutalom elnyerése mellett azon kitüntetésben
részesült, hogy neve a löcsarnokban emléktá-
bla által örökítették meg. A többi verseny-lövészek
közül jutalmat nyertek a következők: Schopf
Gyula 20 ponttal; Rodakovszki cs. kir. altábor-
nagy 19 el; Nyárádi Lajos 19 el; Husznik 19 el;
Florián A. 15 el; Disefszki cs. kir. őrnagy 14 el;
Haltrich főhadnagy 13 al; dr. Bartha János 13 al;
Szentjánosi 12 el; Haller Re-
szó 10 el; Vajda cs. kir. badnagy 9 el; dr. Haller
Károly 9 el; Dindár István 6 ponttal. A távoli
társaság versenyétől külön szerencsédiját nyertek:
Florián, Fröhlich A. Schopf Gyula, dr. Bartha
J. Husznik Szentjánosi és dr. Haller Károly.
Kördiját nyertek: Husznik, dr. Bartha J. Dr. Hal-
ler K. Szentjánosi és Schopf Gy. Verseny
díjat nyertek: Fröhlich, Florián, Orbán
József és Burgya J. Örömmel tapasztaltuk
a tüneményen azt, hogy a polgári lövészek és ka-
tonaisztiek között a legbarátságosabb egyetértés
volt mind végig, a miért legfőbb elismerés illeti
a városunkban újonnan kinevezett cs. kir. altá-
bornagy ur ő nagyméltóságát. A polgári lövé-
szek körében nagy lehangoltságot okozott a leg-
közelebbi tüvész, mely 3 legkitűnőbb lövész ta-
got sujtott u. m. Heinrich József, Szathmari Elek
és Csiki Imrét, kik e miatt az ünnepélytől tá-
vol is maradtak.

— **Rudolf trónörökös** lakodalmi ün-
nepélye alkalmából a kolozsvári izraelita Sevard
hitközség kölcsönös betegsegélyző egylete tem-
plom alkalmi ünnepélyt rendezett tegnap. A
templom fényesen ki volt világítva s a királyi
házaspár képei az oltár előtt függtek. Az egy-
let tagjai ünnepi díszben jelentek meg az isten-
tisztelőre, melyet Simmel Samuel végzett. Be-
szédet Illkovits Samuel az izraelita népiskola ta-
nára tartott, emelkedett szellemű szónoklatában
éltetve a felséges házaspárt.

— **Mint mond az „Ellenzék”?** Az
Ellenzék tegnapi számába átvette az oláhfalvi
képviselő kijelölésre vonatkozó hírt, mely-
ben kétségbe vontuk, hogy a szabadelvű párt
léptette volna fel ott a gyorsosok széles körben
ismeretes tulajdonosának a fiát s melyen azon
vélekedésünknek adánk kifejezést, hogy nem
szabadelvű, de piezula vagy vacsora párt volt az.
Az Ellenzék elfogja erre a szellemeskedés, a
mi legalább is olyan jól áll neki, mint bajuzos
Pastrana Juliánának a mosolygás, s azt mond-
ja: Bizony szabadelvű az kollega ur! Hiszen
önöknek divat piezulaért vacsoráls is
vacsoráért választani. Divat bizony nálunk:
miként a ki vacsorát fizet, nem levén minden
pártnak oly lelkes kömvise a szénutczában, a
ki ingyen bort adjon s édes ingyen pecsenyét
stüssön két hónappal a választások előtt, mint a
házat megmentő t. cz. kolozsvári szélbálnak.
Meg hát az olyan néppel, mely ha vacsorát,
nem szokott fizetni, hanem csak veszi ott és úgy
a hol és a hogy kapja... kokeitirozzék csak
a „t. colléga”, ha tetszik neki. Nekünk nem kell.

— **Hirtelen halál** Buckner János iroda-
szolga János nevű harmadfő éves fia, 6 hó 11-
kén, b. magyartan 9. sz. háznál hirtelen el-
halt. Mihály László városi orvos, mint halottkém,
jelentése szerint a halál oka valószínűleg difte-
ritisz. A gyermek hulláját a rendőrség kórházba
szállíttatta.

— **Keménygyulás.** Ma délelőtt a Pan-
nonia szálloda épületében keménygyulás volt.
A helyszínen rögtön megjelent tűzoltóknak sike-
rült a tüzet — mielőbb nagyobb kár történt vol-
na — azonnal elfojtani.

— **Péterffy Domokos** közlészletben ál-
ló vizsgálóbíró nagy csapás érte, édes anyja
Péterffy Ignáczné Vánca Borbála életének 60-ik
évében folyó hó 9-én, déli 12 órakor, hasbátja-
lob következtében megszűnt élni.

— **Időjárás.** A légnyomás tegnap óta
keveset változott; a nagy légnyomás ma is
(769—770) a kontinens nyugati részében van.
A depressió (756—759) a Balkán félszigeten van.
Többnyire északias szelek mellett Közép-Euró-
pában változó felhőzetű, száraz, hűvös idő van.
Hazánkban: Többnyire északi, részben észak-
nyugati erősbűdű szelek mellett. A hőmérsék-
let, valamint a légnyomás is alább szállottak.
Az idő napos, felhős, borussal váltakozó. Helyi
esők inkább délen voltak. A olyó 8-án előre-
jelzett változó jellegű, szeles idő végéhez köze-
ledik s boruló jellegűt ölt. Kilátás a jövő időre:
Hazánkban: Többnyire felhős, borús, időt vár-
hatni, szeles, hűvös esők mellett. Északon és
északkeleten der fényesget.

— **A templom tornyának** nincs sem-
mi baja! A tűzről tegnap írott referatánkba
a tűzfényének visszaverődésétől megvilágított tem-
plom tornyáról szólván — a szedő gráciájából
ugy hangzott e passus, mintha a pusztító elem
a tornyon is dühöngött volna. Egy szó maradt
ki csupán e czikk első kikezdésének 17-ik so-
rából, a mit kérünk oda gondolni.

— **Egy „kivénült” klavirmeister.**
Rauchleitter ur nagy jajgatással van el a „M.
Polgár” tegnapi számában azert a referatáért,
melyet az ő, hangversenynek csuolt zongora

produkeziójáról hoztunk lapunk egyik közeli
számában. Jajgatása ép oly élvezetes, mint ze-
necompozitori tehetségének a hangversenyben be-
mutatott szűrszűltöttség. Alig lehet elhatározni,
hogy melyikhez ért igaziból inkább! Miután
szólt arról, hogy lapunk bírálójánál mi hiányzik
(a mely hiányok egyébként nem segítenek a
klavirmeister uron semmit), azon önismeretre
jut, hogy ő is bizony „kivénült.” Ki bizony!
és úgy vönült ki, hogy nem tanult meg zongor-
rázni, miért is ne hangversenyezzék „pénzért” a
közönségnek, de verje otthon rozóga szerzám-
ját zárt ablak mellett. E jajgatás egyébiránt
épen nem bizonyítja azt be, mintha a klavir-
meister ur tudna zongorázni — s így
czél nélkül iratott. — A mi bírálónk „rosz
akaratát” illeti, annak jelzett bírálatban való
felatalálásához „kivénült agy” is kell. Bírálónk-
nak egyáltalában nincs szerencséje a klavir-
meister t. cz. személyével ismeretségben lenni
(„tehetségeivel”, fájdalom! megismerkedett), s
elenszen annyira nem vezethette, hogy tudó-
sításában megmondta, mikép „mint hallotta” a
klavirmeister ur igen jól, szorgalmasan és si-
kkelrel tud tanítani zongorát... játszani
az igaz! nem tud. No már Rauchleitter urnak
nem kenyere a hangversenyzés — örvendhet
saját reputációjá érdekében, ha visszaszorítja
innen, — s a mielő el, ha abban lesz vala-
megtámadva, akkor jajgathatott volna rossz aka-
rat felől. Nyugalom t. cz. klavirmeister ur!

Hazai hírek.

— **Különös gratulatio.** Hay László
fővárosi lakos ma egy közönséges levelező la-
pon gratulatiót küldött Rudolf trónörökösnek
menyegzője alkalmából. Ebben az a különös,
hogy daczára a lap kicsinyiségének, gyönyörű
kaligrafikus magyar írásban 5000 szót foglal
magában. A levelezőlap balrészében a himnusz,
jobbikban a szózat, középen pedig az üdvözlő
foglatatik, s mindenesetre szép bizonyítványa
a fiatal ember loyaltásának és — türelmének. —
Megemlítem még, hogy a trónörökös párról ma-
gyar életrajz is jelent meg egy fővárosi
tanítótól. A kiállítás igen csinos; másfél ívre
terjed, s ára 10 kr. Sok érdekes dolog van
 benne, s annyival inkább ajánlándó, mert a jó-
vedelem az Eötvös-alapra fordíttatik.

— **A töltés átvágási** bűnkisérlet. A
mult hó 12-én, mint olvasóink emlékezhetnek,
Borosnád Szeged közelében a hőmezővársárhelyi
töltésőrök Anner Károlyt, Gregersen szegedi vál-
alkozó mérnököt a két munkását katonaság al-
tal elfogatták s a hőmezővársárhelyi kapitány-
sághoz kísértették, a miatt, minthogy Anner mint
jobbparti mérnök állítólag a balparti töltést át
akarta vágni. A szegedi bírónyitörvényszék
ez ügyben vizsgálatot rendelt el, ápril 30-án
tartott ülésében azonban e vizsgálatot tárgyi
tényálladék hiányában beszüntette. — Kiderült
ugyanis, hogy a mérnök csolnákjában két evő-
zőn kívül semmi egyéb eszköz nem volt, s csak
azért szállott partra, hogy ezeket gorombasá-
gaikért rendbejuttassa.

— **Az éj titkai.** Mosonyból írják: „A
rajkai járás szolgabírói hivatala rejtelmes bűn-
ügyet nyomoz. A közönség közé kiszivárgott
hírekkel eddig a következők lehet sejtnei:
Rajka mellett egyik kisebb faluban vidám társaság
mulatott együtt. Parasztlegények voltak,
és negédes tréfa közt csengő poharak mellett
töltötték az éjt. Éjteltáj a legények egyike fo-
gadást ajánlott, hogy az ép az napon meghalt
szomszédjukat ki meri-e valaki venni a sírból;
volt aki merte. Egy jókedvű legény vállalkozott.
Kiment a temetőbe, fölhányta a sírt, aztán a
holtestet nyakáhozadve behozta a borzók kö-
zé. Azok először elrökönyödtek, később aztán
neki bátorodva maguk közé ültették a holtest,
borral kínálta, aztán bele öntötték néhány po-
hállal. — Végül mint egy jó óra múlva embe-
rünk vállaira vette a holtestet és visszavitte a
temetőbe. Ott koporsójába tette, aztán rá akarta
szegezni a fedelet. Ekkor azonban egy rémlett
neki, mintha a holtest megragadta volna karját
a min úgy megjött, hogy nyomban gúttatás
érte. Ugy találták reggel a sír szélén, eszmélet-
lenül. Az orvosi ápolás eszméletre hozta ugyan,
de 3 napi nehéz vergődés után meghalt. Most
erélyes nyomozás folyik, a mulató cimborák
ellen temetősfértes és vétke gondatlanság miatt.

— **A vidéki névmagyarosító** bi-
zottságnak. A közp. névmagyarosító társa-
ság értesült, hogy több vidéki bizottság a hely-
hatóság elküldésével a névmagyarosító kérvény-
üket küldvélend m. kir. belügyminiszterünkhöz
terjeszti fel. A társulat az illetőket figyelmezteti
ez uton, hogy a kérvények városokban tanács-
hoz, vidéken pedig az illetékes szolgabírói hiva-
talhoz nyújtandók be; mert azok a kérvények,
melyek közvetlen a miniszteriumhoz küldetnek
fel véleményezés végett, innen ismét visszaki-
dethetnek. Illetékes hatóságainkhoz. Együttal figyelme-
ztetjük mindazon idijakat, kik vizsgára készülnek
s új nevüket akarják nyeredő bi bizonyítványaik
ba felvéteni, kérvények beadásával ne késedel-
mezzenek, miután minden részéről az ország-
érkeznek névmagyarosítási kérvények a belgy-
miniszteriumhoz, s így könnyen megsejthetik, hogy
a felhalmozódó teendő miatt az elintézés annak
idejében meg nem történhetvén kívánalmuk tel-
jesíten maradj.

— **Az egyiptomi posták főigazgatója**
Budapestben. Halten az egyiptomi összesposták or-
szágos főigazgatója Alexandriából Budapestre ér-
kezett, hogy az itteni postai szállítási viszonyo-
kat tanulmányozza. Szombaton délután és va-
sárnap délelőtt Zobel Lipót főpostaigazgató ve-
zetése alatt megtekintette a helybeli főpostabi-
vatal összes helyiségeit, különös figyelemmel ki-
sérte a csomagszállítási osztályt és az utalványok-
kal való eljárás módját. Halten, ki angol szü-
letésű, a tanulmányi utat azért teszi, hogy a
mult évben Párisban megtartott nemzetközi pos-
takonferencia határozatahoz képest, mely sze-
rint a konferencián részt vett államok postahi-
vatalai a meghatározott idő alatt a postai co-
mag szállítást és az utalványi rendezést náluk
behozní és meghonosítani kötelesek — járnas-
son el. Haltennek első útja Budapestre volt,
innét holnap Bécsbe megy és onnét Németor-
szágba.

— **Rudolf** trónörökös esküvője alkalmá-
ból ő felsége a császár király magánvagyonából
22 új háromszáz forintos ösztöndíjat alapított.
Ez ösztöndíjjakkal, kapcsolatosan a két év előtt al-
apított ösztöndíjjakkal, Ferenc József arany
ösztöndíj néven a monarchia összes felsőbb
tanintézeteti közt osztatik fel. A budapesti József
megtetéremre két ösztöndíj jut. — Ezenkívül a
hernals és soproni katonai leány árvaházban
10 szabad helyet alapított, melyek „Rudolf-
Stefania-alap” nevet viselik.

KÖZGAZDASÁG.

A földmívelés, ipar s kereskede-
mi magyar királyi miniszter az összes lötenyész
bizottmányok elnökeinek a következő értesítést
küldi ki:

Az álladalmi ménések tenyészanyagának
osztályozása következő napokon fog eszközöltetni:
Bábolna május 25-től—29-ig. (Érkezés Nagy-
Igmánd vasúti állomásra 25-én délnben.)
Kishér május 30-tól június 2-ig.

Mezőhegyes június hó 12-től—20-ig. (Érke-
zés Orosháza vasúti állomásra 11-én délnben.)
Fogaras június 27-től—július 2-ig. (Érkezés
Homorod vasúti állomásra jun. 26. délnben.)

Az alóliit ügyosztály örvendői fog, ha ez
alkalommal a megyei lötenyészbizottmányok el-
nökei, valamint az ügy iránt kíváncsi érdeklődő
bizottmányi tagok is, az állami ménésosok jelen-
létükkel megistizelendik és felkéri az elnök ura-
kat, hogy e meghívást köröztetvén, a meghívást
elfogadó urak neveit és érkezésük napját Bábol-
na-Kishérre vonatkoztassák f. hó 20-áig. Mezőhe-
gyest és Fogaras illetőleg pedig június hó 2-ig
bejelenteni sziveskedjenek, hogy a megkívántató
számu kocsirol és a vendégek elszállásolása iránt
idejekorán gondoskodni lehessen.

Budapest, 1881. május hó 3.

A földmívelés, ipar s kereskedelmi m. kir.
miniszterium lötenyészési osztálya.

A kötelgyárosok figyelmebe.
A m. k. teng. hatóság kötelkészletének beszer-
zése czéljából egy hazai kötelgyárostól is zárt
ajánlatot kívánt be. A vizsgálat kiderítette, hogy
hazai gyártmányunk — habár a honi és ausz-
triai kender közt minőségére nem nagy külön-
ség van — nem állja ki a versenyt hord és fesze-
rőre nézve, a polái és triestzi gyártmányok-
kal. — A vizsgálat azt is kiderítette, hogy en-
nek két oka van. Az első az, hogy a hazai
kátvány e műtetre nem alkalmas, mert a fonalat
megégeti s annak sötét, barna színt ad, míg a
jó kátvány után világos dohányszínt marad. A
másik ok az, hogy az osztrák gyárosok a leg-
nagyobb gondot fordítják arra, hogy a kender
szálai meg ne törjenek vagy el ne csavarodja-
nak, s ezzel kézi ügyesség is párosul; nálunk
ellenben a kender fonás közben megtörik és
csomókban s elcsavarás is felhasználják, — mi
a kötel hord- és feszerejére nagyon hátrányos.
A földm. ipar- és keresk. miniszter körrendelet
utján figyelmezteti a hazai kötelgyárosokat ezen
körülményekre, s azok elköteleseire int. — Meg-
jegyeztük még, hogy a czélra legjobbak lát-
szik a Spalató vidékéről származó kátvány, me-
lyet némely hazai kötelgyárosaink már is ke-
denek alkalmazni.

A tenyészállat-vásár.

— május 8-án.

A vásár második napjára a program sze-
rint déli 12 órakor a díjazott állatok elővezetése
mellett a díjak kihirdetése s kiszolgáltatása volt
kittűzve. A díjazott állatok állásai fölött délelőtt
már jókor jelezve voltak a díjjak, melyeket teg-
nap lapunkban közzeltünk.

A „Pesti Napló” a tenyész-vásár eredmé-
nyéről következőleg ír: Az eddigi eladásokkal a
tulajdonosok nagyon meg lehetnek elégedve;
vannak, a kik a rondes eladási árhoz képest
kétszeres összeget értek el, és a kik oly ma-
gasra tették az árt, hogy meg ne vegyék tőlük
a becses állatot, meglepetve látták, hogy mégis
megajánlották. A kiállítás egészen véve tulha-
ladja a jogosult várakozást; a nyugati fajtak-
ban gazdag és fényes a látat. Egészben véve
az első tenyészállatvásár igen sikerültnek mon-
dható a hizion reméljük, hogy ez a kecsgető
kezdő Kemény Gábor b. földmívelési minisz-

terben, ki nagy buzgósággal karolja fel a me-
zőgazdaság ügyeit, meg fogja erősíteni a szá-
ndékot, hogy minden tavasszal megújítassék a
tenyészállat-vásár. Ha az állattenyésztet rövid
időn és hatályosan emelni akarjuk, a legjobb
eszkös reá a rondes tenyészvásár. Akárhány
gazdától hallottuk ma a vásártéren, hogy a mai
tapasztalatok után a jövő évi vásárra ő is szá-
ndékozik tenyészanyagával piacra jönni. Minde-
nek fölött elismerésünket kell nyilvánítanunk
Tormay Béla igazgató iránt, a kinek ügy-
szeretete, szakismerete s fáradhatlan buzgalma
indította meg s vezette sikerre ezen első kez-
deményt. A mint halljuk, a földmívelési minisz-
ternek a tenyész-állatvásár rendezése megtar-
tásán kívül évenként bizalt marhára is vásár
tartását fogja ajánlani, a mely mindig kara-
son táján fogja rendeztetni. Szóval az állat-
tenyésztés terén egészséges tevékenység van
folyamatban, a mely nem fog, mint nálunk sok
egyéb kezdemény, szalmatűzként elhamvadni.

A

„Kelet” magántáviratai.

(Magyar távirati iroda.)

Budapest, május 11. A képviselő-
ház tárgyalja a magyar iparnak adandó
kedvezményekről szóló törvényjavaslatot.
A magyar miniszterek hazaérkeztek
Bécából.

Bécs, május 11. A burghan meg-
történvén tegnap délután a hivatalos be-
mutatás a trónörökös párnak, a trónörö-
köspár Laxenburgba ment. A porosz hg.
ma Berlinbe, a walesi hg valószínűleg
Budapestre utazik.

Sofia, május 11. A legújabb esemé-
nyekkel kapcsolatban a belpolitikában
Ausztria Magyarországhoz közeledés tör-
tént. A nép tüntetett a fejedelem palo-
tájá előtt s a metropolita kérte, vonja
vissza lemondását.

Brody, május 11. Kievben a zsidó-
üldözés tovább tart. A katonaság közbe-
lépett.

Janina, május 11. A Thessaliában
összpontosított csapatok naponként gya-
korlatokat tartanak. Derven-Turkától vo-
nuló fedett visszavonulási utak erősített-
nek. A voloi kikötő az oda elhelyezett
torpedók miatt megközelíthetlen.

Páris, május 11. A francia kon-
sul hiába törekedett a tunisi bejt a hely-
zetről felvilágosítani. Tripolis kormány-
zója felfüggesztetett, mert a tunisi bej-
nek segítséget küldeni vonakodott A bej
a kadikhoz és kormányzókhöz intézett
jegyzékében azt írja, hogy a francia
kérdés diplomatiai uton elintéztetik.

Budapest, május 11. A képviselőházi
elnök jelentést tesz küldöttség fogadtatásáról.
Ordódy miniszter benyújtja a szatmár-nagybányai
és arad-csanádi vasutól törvényjavaslatot. Ki-
hirdetettik a rente conversiótörvény. Elfogadtatik
a szegedi pénzügyi hatóság épületéről szóló tör-
vényjavaslat. Megkezdetik hazai iparnak adandó
kedvezményi törv. javaslat tárgyalása, elfogadják:
Mudrony, Ráth Károly, Szontágh Pál (gömöri).
Szóltott Kemény B. miniszter általánosságban el-
fogadtatik első szakasz Ráth, Mudrony, Sponer,
Lipthay Béla B. Modosítványaik mellőzésevel el-
fogadtatik, folytatása holnap. Apponyi Gr. inter-
pellál a németország által magyar szőlőre és
liszte vetett vámemelés iránt.

Konstantinápoly, máj. 11. A francia
jegyzék így hangzik: Franciaország Tunis la-
kosságának egy része ellen hadjáratot indított,
ennél fogva ellenségeskedés tényével tekintti, ha
az ottomán kormány baderót küldene a jelzett
országba. A francia hajóraj parancsot kapand,
a török hajórajnak ellenállásra és a partraszáll-
lás megállítására.

Pétervár, május 11. Bakuban (Kaukázus)
összeütközés volt az oroszok és muzulmánok
közti, de nem birt politikai jelleggel.

Athen, május 11. A fővárosban levő lo-
vasság és tűzértség parancsot kapott a hátára
indulni az átengedett terület megszállására. A
porta folytatja a csapatok összpontosítását The-
ssaliában.

Bécs, máj. 10. A „Pol. Corr.” jelenti:
Mijatovics, szerb miniszter holnap Belgrádba
utazik, de előbb báró Haymerle külügyérrel ér-
tekezletet fog tartani a szerb vasutaknak a bul-
gáriai és törökországi vonalokhoz csatlakozása
tárgyában.

Konstantinápoly, május 10. A „Pol.
Corr.” jelentése szerint: Abdul Aziz sultán meg-
gyilkoltatása iránt a vizsgálat befejeztetett, mely
a gyilkosság körülményeit eléggé telderítette.
Uleám és miniszterekből álló tanács bivatott
egybe a további lépések tanácskozása iránt.
Felhívó, hogy sem a Scheik-ul-Islam, sem pedig
Said Pascha e tanácsba nem hivatott meg.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

BÉKÉSY KÁROLY.

Magyar kir. államvasutak menetrendje.

(Keleti vonal.)

Érvényes 1880. évi szeptember hó 10-étől.

Nagyvárad—predeal irány.

Allomások				Allomások			
		Gyors- vonat 2. sz.	Személy- vonat 4. sz.	Téher- vonat 42. sz.			
		óra perc	óra perc	óra perc			
Budapest	Elind.	10 05	6 55	6 05	Karácsonfalva	—	2 35
Czegléd	—	11 33	10 20	9 15	Balázsfalva	10 08	2 50
Püspök-Ladány.	—	1 51	2 22	1 56	Hosszu-Aszó	—	3 07
Nagyvárad (Vendéglő)	Erkez.	3 16	4 30	5 25	Mikesásza	—	3 23
Nagy-Várad	Elind.	3 21	5 10	6 30	Kapus (Elágazás Nagy Szeben felé)	Erkez.	3 41
Várad-Velenceze	—	—	5 19	6 43	Kapus (Vendéglő)	Elind.	10 48
Fugyi-Vásárhely	—	—	5 30	7 05	Medgyes	—	4 11
Mező-Telegd	—	3 52	5 52	8 00	Eczel	—	4 30
Elesd	—	—	6 10	9 03	Erzsébetváros	—	4 44
Rév	—	4 27	6 34	10 00	Dános	—	5 04
Csucsá (Vendéglő)	—	5 24	7 38	12 20	Segesvár (Vendéglő)	Erkez.	11 51
Bánffy-Hunyad	—	5 57	8 15	2 00	Segesvár	Elind.	12 11
Sztána	—	—	8 36	2 34	Héjásfalva	—	12 26
Egeres	—	—	9 00	3 20	Erked	—	6 28
Magyar-Gorbó	—	—	9 14	3 42	Bene	—	6 50
Magyar-Nádas	—	—	9 30	4 20	Kacza	—	7 11
Kolozsvár (Vendéglő)	Erkez.	7 04	9 50	4 52	Homoród-Kőhalom	—	7 29
Kolozsvár	Elind.	7 14	10 14	5 20	Alsó-Rákos	—	7 56
Apahida	—	—	10 36	6 00	Agostonfalva	—	8 18
Kolozs-Kara	—	—	10 47	6 18	Köpecz	—	8 26
Virágosvölgy	—	—	11 28	7 26	Apácza	—	8 51
Gyéres	—	8 26	12 04	8 49	Mogyorós	—	9 04
Kocsárd (Elágazás M. Vásárhely felé)	Erkez.	8 47	12 38	9 41	Földvár	—	9 23
Kocsárd (Vendéglő)	Elind.	8 50	12 48	9 30	Bötfalu	—	9 40
Maros-Ujvár	—	—	12 56	9 42	Brassó	—	10 12
Felvincz	—	—	1 03	10 00	Derecske	—	10 31
Nagy-Enyed	—	9 16	1 27	11 00	Tömös	—	11 07
Tövis (Elágazás Gyulafehérvár felé)	Erkez.	9 32	1 47	11 35	Predeal	Erkez.	4 28
Tövis (Vendéglő)	Elind.	9 39	2 07	12 34	Bukarest	—	10 35

Kocsárd—marosvásárhely

Állomások		Vegy. von. 112. sz.	Vegy. v. 116. sz.
		óra perc	óra perc
Kocsárd (Vend.)	Ind.	9 10	4 00
Kecze	—	9 46	4 36
Maros-Ludas	—	10 18	5 08
Maros-Bogát	—	10 29	5 19
Csapó-Radnóth	—	11 13	6 05
Nyárád	—	12 02	6 54
M. Vásárhely	Erk.	12 26	7 18

Tövis—gyulafehérvár

Állomások		Vegy. von. 212. sz.	Vegy. v. 214. sz.
		óra perc	óra perc
Tövis (Vendéglő)	Ind.	2 39	8 20
Gyulafehérvár (v.)	Erk.	3 11	9 10
Gyulafehérvár (v.)	Ind.	3 26	—
Arad	Erk.	11 50	—

Kapus—nagyszeben

Állomások		Vegy. v. 312. sz.	Vegy. v. 314. sz.
		óra perc	óra perc
Kapus (Vendéglő)	—	11 10	4 25
Nagy-Selyk	—	11 49	5 02
Ladamos	—	12 34	5 45
Vizakna	—	1 14	6 23
Nagy-Szeben	Erk.	1 41	6 50

Jegyzet. A vastagabb keretbe nyomott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig számított éjjeli időt jelentik.

G. L. DAUBE ET CO

közp. hirdetési irodája

a németországi és külföldi lapok részére

B E C S B E N

és a bel és külföldi minden nagyobb városokban

Átvesznek mindenemű jelentéseket a világ összes lapjaiba Szakiratokba, Naptárokrba stb.

Pontos elintézés. — Legelőszőbb szolgáltatással.

Megbízásoknál a lehető legnagyobb engedmény.

(179) lapok névjegyzéke ingyen bérmentve. 8—*

Sz. 1377—1881.

urb.

Hirdetmény.

Alólt kir. törvényszék, mint urbéri bíróság által közhírré tetetik, hogy alsófehérmegyei Sárd helysége határának tagosítása s a közhelyek elkülönítése tárgyában az érdekesoprtvk megalakítására, költségelőirányzat elkészítésére és esetleg új mérnök választására határozat 1881. május hava 31-én d. e. 9 órája tüzetett ki Sárd helységébe, hová az érdekeltek megjelenésre jelen hirdetmény útján is megidézettek.

A gyulafehérvári kir. törvényszék urbéri bíróságának 1881. május 2-án tartott üléséből.

A kir. törvényszék elnöke helyett:

Zsakó István,

t. elnök.

Gajzágó Tivador,

jegyző.

(257) 3—3

Sz. 272.

Szállítási hirdetés.

A verespataki-orlai m. k. és társ. „Szentkereszt” altárnánál a bányaterméneknek és tűzemi anyagoknak a lövönatő bányá vaspályáni szállítása 1881. évi augusztus 1-től kezdve 1884. július 31-ig három évre a legkevesebért vállalkozónak bérletbe fog adatni.

Bérleti kívánók 50 kros bélyeggel és 200 frt bántpénzzel ellátott zárt ajánlataikat folyó 1881. évi május hó 30-dik napjáig az alólt m. k. bányahivatalhoz, hol a bérleti feltételek megtekintetők, küldjék be.

M. k. bányahivatal.

Abrudbányán, május hó 5-én 1881.

(258) 3—3

Első és legnagyobb butor raktár

DUHONY JÁNOS-nál

Kolozsvártt, a Redoutte (vigadó) épületében.

Kolozsvári butor gyártmányainak és minden ezen szakmába vágó cikkeinek nagy raktára.

Főraktára nádfontu fa- és vaskeretű butoroknak.

Dus választék Paszomány munkákban, vég vagy meter számra.

Különböző nagyságu lőször madrácz és szőnyegek választékos raktára.

Van szerencsém a n. érd. közönség figyelmébe ajánlani, miszerint raktáromban mindennemű asztalos, esztérgályos és kárpitos munkák a francia divatlapok mintája szerint készletben találhatók és megrendelhetők; minden szakmába vágó megrendeléseket felelősség mellett elvállalok, egy szintén ocska butorokat átalakítok.

Mindenféle álló, függő és asztali tükrök, butorkelmék, ágy- és asztalterítők, a legelső gyárból dus raktárom van.

Elvállalok

minden rangu menyasszonyi butor kelengyezéseket, irodai berendezéseket és végül butor himzéseket a legutányosabb árakban felelősség mellett.

Ugy helyi mint vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Midőn ezen nagy raktáram egyes kiválóbb cikkeit a n. érd. közönségnek felsorolom, teljes tisztelettel kérem az eddigi éveken át engem megtisztelő bizalmokra ezentul is érdemesíteni.

Kiváló tisztelettel

Duhony János.

(436)

57—100

NYUJTSUNK KEZET A SZERENCSENEK!

400,000 márk

főnyereményre kedvező alkalmat nyújt az állam által helybenhagyott és biztosított legnagyobb nagymérvű sorsjáték

Ezen legújabb terv szerint berendezett sorsjáték azon előnyvel bír, hogy néhány hó alatt 7 húzása 51,700 nyereménynek biztos kihozása történik, melyek közt 400,000 márk főnyeremény. Azonkívül még a következő nyeremények vannak u. m.:

1 nyeremény	250,000 márk.	1 nyeremény	12,000 márk
1	150,000	24	10,000
1	100,000	5	8,000
1	75,000	54	5,000
1	50,000	105	3,000
2	40,000	263	2,000
3	30,000	631	1,000
1	25,000	873	500
2	20,000	1,050	300
12	15,000	28,860	138

A húzások tervszerint hivatalosan állapítottak meg.

Az első és legközelebbi az államtól biztosított pénzsorsoláshoz való sorsjegyek ára:

1 eredeti egész sorsjegy	6 márk vagyis 3 1/2 o. ért. frt.
1 " fél	3 " " 1 3/4 o. ért. frt.
1 " 1/4	1 1/2 " " 90 kr.

A megrendelések posta után beküldendő összegekre a legnagyobb pontossággal teljesíttetnek és az ország czimerével ellátott sorsjegyek az illetőknek beküldetnek. A megrendelésekhez szükseélt czimlapokat mellékelve küldjük használatra végett a játék tervével együtt díj nélkül, a melyben a nyeremények becsatása és osztályozása, valamint az illető befizetések láthatók, azonfölül a nyeremények jegyzéke minden húzástól az illető feleknek baladéktalanul megküldetnek.

A nyeremények kifizetése állambiztosított mellett pontosan történik azonban a Magyarországon minden nagyobb városában létező úszkekötetéseinknél fogva a felek kívánságára egyenesen kézhez fizettetik.

Gyűjtődékn mindaddig különös szerencsének örvendett, és már számtalanszor nagy nyereményeket fizettünk ki érdekelt feleinknek, u. m. : 250,000, 225,000, 150,000, 100,000, 80,000, 60,000, 40,000 stb.

A szilárd alapokra fektetett vállalatnál mindenütt bizva számíthatunk élénk részvételle, ennélfogva kérjük, hogy a megrendeléseket annál könnyebben teljesíthessük, azokat mielőbb mindenesetre pedig még folyó év május 15-ke előtti beküldeni sziveskedjenek.

KAUFMANN & SIMON

bank- és váltóüzlete Hamburgban.

U. I. Az által bennünk helyezett bizalmat köszönettel vesszük s a midőn ezen új sorsolás kezdetével szives részvételle felkérnők, továbbra is iparkodni el nem mulasztandjuk pontos és reelle szolgáltatunk által tisztelt érdekelteink teljes megelégedését kiérdemelni.

(209)

3—3

Nyomatott a „KELET” nyomdájában Kolozsvártt.